

Datum
2009-01-28Vår beteckning
LTV 080876Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över LSS-kommitténs slutbetänkande Möjlighet att leva som andra

Landstinget Västmanland har tagit del av LSS-kommitténs slutbetänkande ”Möjlighet att leva som andra – ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning”. Landstinget har valt att kommentera de delar av förslaget som bedöms påverka målgrupperna och landstinget mest.

Det är känt att LSS-kommitténs uppdrag har varit omfattande. När det gäller frågan om insatsen rådgivning och annat personligt stöd som landstingen ansvarar för, så anser landstinget att frågan har prioriterats lågt av kommittén. Landstinget är kritiskt till många av de slutsatser som görs och menar att en ordentlig analys saknas.

Det riktade statsbidraget

Kommitténs uppföljning av LSS statsbidragen saknar flera kvalitativa aspekter. Hänsyn till den sammantagna målgruppen saknas, liksom beskrivning kring vad som hänt sedan 1994 och vad konsekvenserna blir för personer med funktionsnedsättning. Det är rimligt att personkretsen för LSS kan begära att regering och riksdag har en total bild av konsekvenserna innan beslut fattas. Det finns annars en uppenbar risk att åtgärderna kommer att drabba personer med funktionsnedsättningar.

Vill regering och riksdag visa att man värnar om människor med omfattande funktionsnedsättningar ska man även fortsättningsvis rikta statsbidraget till denna grupp. Landstinget ställer sig frågande till varför regering och riksdag vill göra skillnad på olika grupper av människor med funktionsnedsättningar. Riktade statsbidrag utgår till psykiatri för personer med psykiska funktionsnedsättningar, men inte till dem med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar inom landstingets habiliteringsorganisationer.

Datum
2009-01-28

Vår beteckning
LTV 080876

Landstinget delar därför inte SKL:s uppfattning att statsbidraget ska vara generellt, eftersom det då inte kommer att riktas till landstingens habiliteringsorganisationers målgrupp som i huvudsak omfattas av personkretsen för LSS.

Det framgår av kommitténs förslag att landstingen inte har kunnat redovisa hur de använt det riktade statsbidraget. Det kan finnas flera förklaringar till detta. Informationen från Socialdepartementet om hur man vill att landstingen ska redovisa användandet har i vissa fall varit otydlig. Inom de flesta landsting har till exempel antalet beslut aldrig setts som en indikator på att statsbidraget använts rätt. Kommittén har dragit slutsatser endast utifrån redovisade beslut och inte tagit hänsyn till organisation och resultat.

Slutsatsen är att en ordentlig konsekvensanalys saknas och bedömningen är att det riktade statsbidraget för LSS ska behållas precis som det varit.

Huvudmannskapet för LSS

Landstinget delar kommitténs uppfattning att det är kommuner och landsting som ska vara huvudmän för LSS. Det är ideologiskt viktigt utifrån den inriktning handikappolitiken har. Viktigt är även att personer med funktionsnedsättning får tillgång till vård och service på samma villkor som andra medborgare. Människor med funktionsnedsättningar har samma behov som andra, men de behöver specifika insatser för att tillgodose behoven. Finansieringen är ett viktigt incitament för att säkerställa att de specifika insatserna ges.

Registerkontroll

Det är bra att registerkontroll sker av personal som ska arbeta med barn. Erfarenheter från arbete med vuxna med funktionsnedsättningar visar dock att även vuxna är utsatta och löper en större risk att utsättas för övergrepp. Det är därför viktigt att registerkontroll sker av personal som ska arbeta med människor med omfattande funktionsnedsättningar, oavsett ålder.

Förtydliganden av rättighetslagstiftningen

Det är naturligtvis oerhört viktigt att en rättighetslagstiftning fungerar. En förutsättning för det är att det finns en tydlighet både vad gäller insatser och vilka som kan få ta del av dessa insatser. Det finns två områden där risken är stor för att det görs skillnader i bedömning över landet. Det gäller personkrets 3 som behöver förtydligas, vilket tyvärr inte sker i kommitténs förslag.

Ett förtydligande har dock gjorts vad gäller rådgivning och annat personligt stöd, men det är tyvärr inte tillräckligt. Det är fortfarande svårt att veta vad som ingår i det särskilda expertstödet som inte utförs av landstingens habiliteringsorganisationer. Det är landstingets uppfattning att det särskilda

Datum
2009-01-28

Vår beteckning
LTV 080876

expertstödet idag ges som en HSL-insats av habiliteringsorganisationerna. Kommittén bör här ägna mer arbete åt att verkligen förtydliga denna insats enligt LSS.

Individuell plan

Det är bra att ändra till en skyldighet att erbjuda istället för att den enskilde ska begära. Det också bra att ansvaret för planen är kommunalt eftersom flertalet av de insatser personkretsen kan behöva ofta är kommunala.

FÖR LANDSTINGET VÄSTMANLAND

Tomas Högström
Landstingsstyrelsens ordförande

Monica Berglund
Landstingsdirektör